

Kummalgi võimalusel oli rahvuskogus oma pooldajaid ja seisukohtade põhjendamiseks toodi ette mitmeid motiive. Kui üks pool leidis, et põhiseaduste teatava kontinuiteedi saavutamiseks oleks tarvis kinni pidada 1933. a. ja seega selle läbi ka 1920. a. põhiseadusest, et 1933. a. põhiseadus üldiselt ei ole halb, et muutmist vajaksid ainult tema üksikud osad ja et riigivanema poolt esitatud eelnõus on toodud niisuguseid uuendusi, näiteks kodanike põhiõiguste alal, mille tarvidust ei ole üldiselt põhjendatud ega tunnustatud, leidis teine osa rahvuskogu liikmeid peamiselt, et 1933. a. põhiseaduse osalise parandamisega kannatab põhiseaduse süsteem ja et see tee on ka tehniliselt raske. Uue eelnõu väljatöötamisel ei kannataks ka põhiseaduste järjekindluse põhimõte, sest rahvuskogul on võimalus uude põhiseadusse võtta kõike seda, mis seal on head ega vaja muutmist. See seisukoht kui avaram pääses rahvuskogu liikmete enamuse juures ka maksvusele.

Seda seisukohavõttu saatsid võrdlemisi avarad läbikäkimised rahvuskogu mõlema koja komisjonide ühiseil koosolekuil, kus peamiselt tõmmati paralleele riigivanema eelnõu, 1933. a. ja 1920. a. põhiseaduse vahel ja võrreldi eelnõu rahvahääletuse otsuse ja nende motiividega, millega riigivanem ja valitsusliikmed olid põhjendanud põhiseaduse muutmist 1936. a. rahvahääletuse eel. Rahvahääletuse otsuse tõlgendamise suhtes läksid seejuures mõtted võrdlemisi lahku. Kui ühed jõudsid otsusele, et mainitud otsus sisaldab riigivõimude täieliku tasakaalu nõude, olid teised veendunud, et rahvahääletuse otsusega on riigipeale tahetud anda õige suur võimuküllus. Üks vool rahvuskogu liikmeid langetas oma analüüsides rõhu passusele — „valitsuse ning kahekojalise rahvaesinduse tasakaalustatud koostööl“, kuna teine vool leidis oma seisukohale õigustust passuses — „Eesti riiki j u h i b valitav riigipea“.

Riigivanema eelnõu vastuvõtmisega kandus rahvuskogu töö laiemale ja ulatuslikumale pinnale. Riigivõimude ümberkujundamise ja nende suhete uuestimääramise probleemi kõrval kerkisid probleemid kodanike põhiõiguste, riigikaitse jne. aladel, seega suuremaulatuslik riiklik reform ehk, nagu ka tähendati, põhiseaduse lähendamine tegelikele elunõuetele. Selle tarviduse kohta tähendas riigivanema peaesindaja rahvuskogus: „Peab arvestama põhiseaduse väljatöötamisel, et viimane vastaks tegelikele elunõuetele. Muutmist vajavad ka need osad, mille kohta rahvas oma nõudmist pole esitanud. Põhiseadus ei tohi olla pidurdajaks elus esile kerkivatele nõuetele. Ta peab olema painduv, kuna muidu põhiseadus kas murdub, jääb täitmata või läheb elu temast mööda.“

Oma töö tehniliseks läbiviimiseks rahvuskogu